

היבטים סיעודיים במצבי חולי
290.3146
קורס משולב בן 2 נקודות זכות
התכנית הגנרית, שנה ג' תשע"ד - סמסטר ב'

מרכזות ההוראה:

דר' שרה שחף; RN; PhD; sshachaf@univ.haifa.ac.il

הגב' קרול רביד; RN; MA; crauid@univ.haifa.ac.il

בקורס זה יינתנו שתי יחידות השמות דגש על היבטים סיעודיים בשני תחומים מרכזיים: בריאות הנפש ובריאות האשה. פרוט התכנים ניתן בהמשך.

דרכי הערכה: מבחן מסכם המשלב את שני התחומים, ומבוסס על חומר ההרצאות, חומר הקריאה וחומר ההרצאות המקוונות. השתתפות פעילה בהרצאות = 10% מהציון

ציון עובר 65.

1. היבטים סיעודיים בתחום בריאות הנפש ופסיכיאטריה
מרצה: איה ארבל, RN; MA

שעות קבלה: בתיאום מראש

כתובת מייל: a_arbel@rambam.health.gov.il

מועדי הקורס: סמסטר ב', שישה מפגשים ביום א' באוניברסיטה בין השעות 08:30-10:00
להלן התאריכים: 02.3.14; 09.3.14; 23.3.14; 30.3.14; 06.4.14; 27.4.14

רקע:

הקורס יעסוק בתמורות שחלו בשנים האחרונות בטיפול בנפגעי הנפש. יושם דגש על מקומה של האחות בטיפול ובניהול הטיפול בהפרעות נפשיות וילמדו עקרונות של מניעה, אומדן, תכנון והתערבות בפרט ובמשפחתו במצבים פסיכיאטריים שונים, על פני הרצף אשפוז קהילה.

מטרות הקורס:

1. פיתוח תפיסת עולם כוללנית הנשענת על הבנה ביו פסיכו סוציאלית של הפרעות נפשיות ומתייחסת למכלול צרכיו של האדם הסובל מבעיות נפשיות
2. פיתוח עמדה אמפטיית כלפי נפגעי הנפש
3. דיון במקומה של האחות כמנהלת הטיפול בחולה הסובל ממחלת נפש
4. חשיפה לגישות טיפוליות מקובלות
5. הקניית ידע בזיהוי אומדן וטיפול סיעודי במצבים פסיכיאטריים שונים
6. הקניית ידע בנוגע לזכויות נפגעי הנפש ולהיבטים חוקיים בטיפול בנפגעי הנפש

תכני הקורס:

תאריך	נושאי הלימוד
02.03.14	<ul style="list-style-type: none"> מבוא- התפתחות הפסיכיאטריה וההתייחסות למושג הנורמה ריאיון מטופל הסובל ממחלת נפש - עקרונות, אומדן סטטוס מנטאלי
09.03.14	<ul style="list-style-type: none"> מצבי חירום בפסיכיאטריה (delirium אובדנות, אלימות, מצבים מסכני-חיים נוספים)
23.03.14	<ul style="list-style-type: none"> התמודדות עם מחלת נפש – סיפור אישי- מפגש עם מתמודדים עם מחלת נפש, סיפור ההתמודדות, שאלות ודין
30.03.14	<ul style="list-style-type: none"> טיפולים ביולוגיים בפסיכיאטריה – מקומה של האחות במתן טיפול פסיכופרמקולוגי, ובטיפול בבזעי חשמל
06.04.14	<ul style="list-style-type: none"> שיקום נפגעי נפש- באשפוז ובקהילה
27.04.14	<ul style="list-style-type: none"> גישות נבחרות לטיפול בהפרעות נפשיות החוק לטיפול בחולי נפש ותקנותיו

רשימה ביבליוגרפית:

- אליצור, א. טיאנו, ש. מוניץ, ח. ונוימן, מ. (2010) פרקים נבחרים בפסיכיאטריה. מהדורה חמישית, עורך, חנן מוניץ. תל אביב: פפירוס.
 - פרק 3: מושג הנורמה בפסיכיאטריה, עמ' 87-90
 - פרק 4: פסיכופתולוגיה, עמ' 93-109
 - פרק 5: הבדיקה הפסיכיאטרית של החולה ומשפחתו, עמ' 111-130
 - פרק 6: סיווג המחלות בפסיכיאטריה ועקרונותיו, עמ' 133-142
 - פרק 7: תסמונות פסיכואורגניות, עמ' 147-155
 - פרק 22: מצבי חירום בפסיכיאטריה, עמ' 449-458
 - פרק 26: הטיפולים הביולוגיים בפסיכיאטריה, עמ' 587-610
 - פרק 33: היבטים משפטיים של הטיפול בחולי הנפש, עמ' 721-729
- חטיב א. (1998). המעבר מאוריינטציה של טיפול אחזקתי לאוריינטציה של שיקום פעיל, מתוך מ. שניידמן, (עורך), התאמת המפרשים לכיוון הרוח: המרכז לבריאות הנפש על סף שנות ה-2000, עמ' 75-80 חיפה
- טוקר, ד. וגנר, ע. הראל, ת. שפיר-ברוק, ג. (1995) מודל אינטגרטיבי לעבודה עם משפחות של חולי נפש, "שיחות" כרך י' (1), עמ' 5-12
- שצמן ח. וכך ג. (1999). סיעוד חולה הנפש. דיונון: אוניברסיטת תל אביב.
 - עמ' 33-55, עמ' 92-152, עמ' 184-197, עמ' 201-257, עמ' 279-301
- Bauml, J. Frobose, T. Kraemer, S. Rentrop, M & Pitschel-Walz, G (2006)
- Psychoeducation: A Basic Psychotherapeutic Intervention for Patients with Schizophrenia and Their Families. **Schizophrenia Bulletin** vol. 32 no. S1 pp. S1–S9,
- Kerch, A.M. (2012) Lippincott's Nursing Drug Guide. Lippincott Williams & Wilkins, New-York
- Mueser, K. Meyer, S, M. Penn, D, L. Clancy, R. Clancy D, M. & Slayers M, P (2008) The Illness Management and Recovery Program: Rationale, Development, and Preliminary Findings, **Schizophrenia Bulletin** vol. 32 no. S1 pp. S32–S43

- Rossler, W. (2006). Psychiatric rehabilitation today: An overview. *World Psychiatry*, 5:3, 151-157.
- Townsend, M. C. (2012) Psychiatric Mental Health Nursing: Concepts of Care in Evidence-Based Practice, Davis Company 7th ed.

פפרות מומלצות:

1. גופמן, א. (תרגום 2006) על מאפייני המוסדות הטוטליים, עריכה מדעית: אורי רם, תל אביב: רסלינג.
2. לאינג, ר.ד. (תרגום, תשל"ח 1977). האני החצוי. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
3. פוקו, מ. (1986) תולדות השיגעון בעידן התבונה. ירושלים: כתר.
4. Rosenhan, D. (1973) on being sane in insane places. *Science*, 179, 250-258

2. היבטים סיעודיים בתחום בריאות האישה
המרצה: הגב' אפרת שכטר, מיילדת מוסמכת, MN ;RN

Sh_efrat@hotmail.com

שעות קבלה בתיאום מראש.

רקע

קורס זה יעמיק בסוגיות בבריאות האישה במעגל החיים מנקודת מבט של מקצוע הסייעוד בכלל והמיילדות בפרט. הקורס הוא בן 12 שעות אקדמיות הניתנות באופן פרונטאלי בכיתה במהלך שלושה מפגשים בני ארבע שעות כל אחד. בנוסף- 4 יחידות קורס מתוקשב ללמידה עצמית.

המפגשים יתקיימו בימי א' בין השעות 8.30 – 10

להלן מועדי השעורים: 4.5.14 ; 11.5.14 ; 18.5.14 ; 25.5.14 ; 1.6.14 ; 8.6.14

ראו פירוט התכנים בהמשך.

דרישות קדם: אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הרבייה, לימודי מיילדות וגניקולוגיה במצבי חולי

חובות התלמיד/ה: השתתפות בשיעורים, קריאת ביבליוגרפיה, לימוד חומר ההרצאות המתוקשבות

ספרי הקורס:

- גולן, א. (2009), מילדות, גניקולוגיה ופוריות, עקרונות ויישום, דיונון מבית פרובוק בע"מ, תל אביב.
- London, Ladewig & Davidson (2008) Olds' maternal- newborn nursing & women's health across the lifespan 8th ed. New Jersey: Prentice Hall

א. תוכנית הלימודים הפרונטאליים

תאריך ושעה	נושאים
מפגש ראשון 4.5.14	<ul style="list-style-type: none"> מבוא לבריאות האשה מהפרייה ועד אבחון ההריון התפתחות אנטומית ופיזיולוגית של ההריון
מפגש שני 11.5.14	<ul style="list-style-type: none"> מעקב טרום הריוני אנמנזה סיעודית והדרכה לאשה ההרה בדיקות במהלך ההריון מחלות גנטיות ומחלות מדבקות העוברות לעובר
מפגש שלישי 18.5.14	<ul style="list-style-type: none"> תזונה בהריון שינויים פיזיולוגיים במהלך ההריון מעקב וטיפול סיעודי לנשים בהריון בסיכון גבוה
מפגש רביעי 25.5.14	<ul style="list-style-type: none"> הלידה הפיזיולוגית לידות בסכון מוגבר מעקב אחרי לידה
מפגש חמישי 1.6.14	<ul style="list-style-type: none"> דימומים במעגל חיי האשה אובדנים הקשורים בהריון, מחלות, מנופאוזה הבדיקה הגניקולוגית-מבט סיעודי אלימות נגד נשים
מפגש שישי 8.5.14	<ul style="list-style-type: none"> היילוד הבריא משכב לידה הנקה

ב. קורס מתוקשב (3406) הכולל את היחידות הבאות:

(הוכן והוקלט על ידי הגב' גומר בן משה, מיילדת (RN; MA))

שיעור 1 הריון

- סיבוכים בשליש השני והשלישי להריון: שליית פתח והיפרדות שלייה- גורמי סיכון, סימנים, גישות ושיטות טיפול, תפקיד האח/ות
- סיעוד האשה עם טרומבופיליה בהריון

שיעור 2: לידה

- לידה מוקדמת: קבוצות סיכון, מניעה, גישות טיפול
- שיכון כאבים בלידה: שיטות קונבנציונאליות וגישות הוליסטיות
- השלב השלישי ללידה: דימומים לאחר לידה, שלייה נעוצה

שיעור 3: משכב הלידה:

- קשרי הורים- ילודים (Attachment, Bonding)

- Post partum blues, depression - שכיחות, איתור, טיפול
- הפרעות בפריון וסייעוד הזוג הסובל מאי פריון
- שיעור 4: גניקולוגיה:
- תכנון משפחה ואמצעי מניעה ; הציר ההורמונאלי, ביוץ, וסת והפרעות בציר ההורמונאלי